

Canonieke boeken der Schrift en vervolgens over de verschillende loci: God, Schepping, Voorzienigheid enz. handelen. Wel zou men echter alles vermijden, waardoor de aanhangers van de Augsburgsche Confessie, die haar *zuiver* beleden, verbitterd en nog meer van onze Kerken vervreemd zouden worden; zoover dit geschieden kon met behoud der waarheid (*salva veritate*) moesten ze tot verzoening worden opgewekt. Ook werd besloten, dat men in de Confessie geen scholastieke termen zou gebruiken maar zich zooveel mogelijk zou houden aan de phraseologie der Schrift; voorts dat men de Confessie zoo noodig met bewijsplaatsen uit de Kerkvaders zou bevestigen en eindelijk dat men de ketterijen, ook de hedendaagsche zou veroordeelen. ²⁴⁾

Daar Ursinus wegens krankheid en ouderdomsgebreken zich verontschuldigde, viel de taak om deze Confessie op te stellen alleen aan Zanchius ten deel, die haar dan ook volbracht heeft, al duurde het tot 1580, eer hij daarmede gereed was. Hij stelde een zeer uitvoerige Confessie op, die veel meer het karakter droeg van een Compendium der Dogmatiek dan van een belijdenisschrift. ²⁵⁾ Maar nu kwamen de bezwaren los. Vooral de Zwitsers waren met heel dit plan van een algemeene Confessie en van een generale Synode, die haar vaststellen zou, weinig ingenomen. Ze vonden, dat de Helvetica posterior door Bullinger opgesteld, door den Paltsgraaf Frederik met zijn goedkeuring in druk gegeven en waarmee de Kerken van Genève, van Neuchatel, van Graubunderland, van Frankrijk, van Schotland, van Polen en Hongarije hare instemming hadden betuigd, voldoende was om de eenheid in de leer der Gereformeerde Kerken te doen uitkomen. Ze waren bevreesd, dat in deze nieuwe Confessie toch weer woorden zouden gebruikt worden als substantialiter en realiter om de werkelijke gemeenschap met Christus' lichaam bij het Avondmaal uit te drukken, ten einde de tegenstanders tevreden te stellen, die tot nieuwen strijd aanleiding zouden geven. Het houden van zulk een oecumenische Synode achtten ze in dezen tijd ook nauwelijks mogelijk en zelfs al kwam zulk een Concilie bijeen en al keurden de afgevaardigden de Confessie goed, dan was het nog de vraag, of zoowel de Kerken zelf als de Magistraten zulk een Confessie sanctionneeren zouden. ²⁶⁾ Ook te Genève, al keurde Beza het concept van Zanchius wel goed, achtte men toch, dat het veel te lang was en te uitgebreid, terwijl men ook